

Звіт
про результати анкетування науково-педагогічних працівників щодо якості
освітнього процесу в РДГУ
(форм і методів навчання та дотримання принципів академічної доброчесності)

У квітні 2019 року в Рівненському державному гуманітарному університеті було проведено анкетування, метою якого було виявлення певних аспектів якості діяльності науково-педагогічних працівників, зокрема: особливостей їхньої організаційно-методичної діяльності та дотримання ними принципів академічної доброчесності. Всього в анкетуванні взяли участь 123 науково-педагогічні працівники університету, які працюють на різних кафедрах і факультетах (інституті мистецтв).

Перше питання анкети було спрямоване на виявлення ступеня задоволення науково-педагогічних працівників освітнім процесом в РДГУ. Надані відповіді дали змогу констатувати, що ним:

– повністю задоволені	– 28,4%;
– переважно задоволені	– 52,8%;
– переважно незадоволені	– 9,8%;
– не визначились з відповіддю	– 9,0%.

До основних проблем, які сьогодні існують в університеті педагоги традиційно віднесли:

– падіння мотивації студентів щодо успішного навчання	– 66,7%;
– невисокий статус вищої освіти у суспільстві	– 61,0%;
– недостатнє матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу	– 23,6%;
– невпевненість студентів у майбутньому працевлаштуванні	– 20,3%.

На пропозицію оцінити за 5-бальною системою чинники успішної діяльності викладачів університету респонденти дали таку відповідь:

Фахова кваліфікація (наукова ступінь, вчене звання)	3
Вимогливість до студентів	5
Досвід роботи у закладах вищої освіти	4
Компетентність в педагогічній діяльності	5
Уміння зацікавити студентів навчальним матеріалом	5
Використання інноваційних методів презентації навчального матеріалу	4
Вміння підтримувати зв'язок з аудиторією	4
Комунікативність, уміння вести діалог зі студентами	4
Культура мови.	4
Почуття гумору	4
Доброзичливе ставлення до студентів	4
Формування у студентів практичних навичок та умінь в межах предмета	5
Заробітня плата порівняна до Європейських країн	5

На питання «Наскільки Ви вільні у виборі форм та методів навчання?» опитувані повідомили, що вони вільно обирають форми та методи навчання, орієнтуючись при цьому на:

– особливості засвоєння студентами навчального матеріалу	– 80,5%;
– сучасні досягнення освіти і науки	– 72,3%;

- думку і досвід колег – 54,5%.

На питання «Що допомагає Вам у виборі форм та методів навчання?» було отримано такі відповіді:

- інформація в мережі інтернет – 82,9%;
- спеціалізована педагогічна література і фахові журнали українських ЗВО – 80,5%;
- відвідування занять своїх колег – 68,3%;
- думка студентів (результати опитувань) – 66,7%;
- підвищення кваліфікації у провідних ЗВО України – 45,5%;
- тренінги, семінари (загальноуніверситетські) – 45,5%;
- тренінги, семінари (кафедральні) – 45,5%;
- власні інноваційні педагогічні методики – 33,3%;
- зарубіжні наукові джерела – 30,9%;
- підвищення кваліфікації у провідних університетах Європи та США – 9,8%.

На питання «Чи враховуєте Ви думку студентів при виборі форм, методів та засобів навчання?» науково-працівники дали такі відповіді:

- так – 82,1%;
- ні – 0%;
- частково (якщо надходять слушні пропозиції) – 17,9%.

З приводу питання про те, чи відоме респондентам поняття «академічна доброчесність» усі (100%) повідомили, що вони обізнані з цим поняттям і дотримуються притаманних їй принципів.

На питання щодо існування проблеми плагіату серед науково-педагогічних працівників учасники опитування відповіли:

- так – 4,1%;
- ні – 95,9%;

На питання щодо існування проблеми плагіату серед здобувачів освіти було отримано такі відповіді:

- так – 79,7%;
- ні – 20,3%;

Причиною академічної недоброчесності опитувані вважають:

- великий обсяг роботи – 64,2%;
- звичку до компіляції – 62,6%;
- недостатній рівень усвідомлення значущості доброчесності – 44,7%;
- відсутність покарання за плагіат – 43,9%;
- відсутність покарання за плагіат – 17,8%.

- масовість освіти

Переконані у доречності перевірки на наявність плагіату:

- наукових статей та тез викладачів і студентів – 100%;
- кваліфікаційних робіт здобувачів освіти – 89,4%;
- курсових робіт здобувачів освіти – 36,6%

Брали участь у заходах, присвячених роз'яснюванню необхідності академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- як учасники заходів – 71,5%;
- як організатори заходів – 4,8%.

На питання «Ваші побажання та пропозиції щодо вирішення проблем дотримання принципів академічної свободи та доброчесності в нашому університеті» було отримано такі пропозиції:

- продовжувати роз'яснювальну роботу щодо академічної доброчесності – 80,5%;
- навчати академічному письму – 79,7%;
- використовувати можливості дисципліни «Основи науково-дослідницької роботи» для виховання академічної доброчесності – 60,2%;
- використовувати санкції за порушення академічної доброчесності – 33,3%;
- розробити Кодекс академічної доброчесності – 26,0%.

Висновки:

Результати проведеного анкетування свідчать про те, що науково-педагогічні працівники переважно задоволені організацією освітнього процесу в РДГУ. При цьому вони відносять до актуальних проблем, які існують в університеті та в Україні в цілому падіння навчальної мотивації здобувачів освіти та суттєве зниження статусу вищої освіти.

Респонденти пов'язують можливості підвищення якості діяльності викладача з його професійною компетентністю. Вони відзначають сприятливі умови для вибору форм і методів навчання і орієнтуються при цьому як на інформацію, отриману в інтернеті та в науковій літературі, під час стажування та тренінгів, так і на особливості сприйняття навчального матеріалу з боку студентів та їхню думку.

Науково-педагогічні працівники повідомили про свою обізнаність з проблемою академічної доброчесності і зазначають, що вона практично відсутня серед викладачів, проте існує серед студентів. При цьому більша половина з них підтримує ідею перевірки кваліфікаційних студентських робіт на плагіат, проте дві треті опитаних не схвалюють таку перевірку стосовно курсових робіт.

Проблему плагіату респонденти пропонують розв'язувати спочатку шляхом просвітництва, навчання академічному письму, проведенню досліджень, а тільки після цього вдаватись до санкцій за здійснені запозичення з чужих та власних робіт.